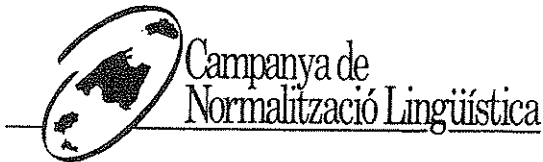

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

I

Palma
1991

Línia Directa

© Aina Moll

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Documenta Balear s.a.

Impressió: Antoni Rotger, "Es Pes de Sa Palla"

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

No m'agrada... m'agrada més...

Hi ha molts de comunicants que ens manifesten el seu desacord amb l'ús de determinades paraules, i la seva clara preferència per unes altres en lloc seu.

De vegades, la preferència és ben "lícita", perquè es tracta de dos mots igualment catalans. És el cas d'un mallorquí que rebutja *got* i només vol dir *tassó*, o d'un menorquí que no li agrada gens dir *tassó* perquè a Menorca es diu *got*.

Hi ha casos en què la preferència és per la forma més col·loquial, en lloc de la forma general; així, un dels nostres comunicants ens recrimina perquè a **Línia directa** empram sovint **doncs**, "en lloc de **idò**, que encara que té el mateix origen, s'acosta més a la forma llatina, i la que preferia En Francesc de Borja Moll". Però si cercam "idò" al Diccionari Català-Valencià-Balear, veurem que es tracta d'una forma composta de **i do(ncs)**; i a l'article **doncs**, a l'apartat de variants de formació ens explica que "idò" és la forma baleàrica que ha substituït a "i doncs" i que tradueix exactament el "doncs" continental. La forma "doncs", essent pronunciada generalment

"dons", ha estat interpretada com un plural, i damunt ella s'ha produït per regressió la forma de singular analògic "dò", que, unida amb la conjunció "i" ha resultat **idò**". És a dir, que **idò** és una forma col·loquial mallorquina, molt adequada en la conversa corrent i en els escrits de to col·loquial (en què s'empra també l'article **es, sa**, els pronoms **noltros, voltros** etc.), però que en un discurs o en un escrit de caràcter formal ha de ser substituïda per **doncs**, si volem usar el registre lingüístic adequat.

I finalment hi ha casos en què la forma defensada és un castellanisme que el comunicant voldria veure usat en lloc d'un mot català que li desagrada: és el cas d'un comunicant que diu que no li agrada gens **assabentar-se** i que "en mallorquí deim **enterar-se**".

Enterar-se és una paraula presa modernament del castellà, que no figura als diccionaris normatius (però sí al DCVB, amb cites modernes només). Som ben lliures d'emprar-la, però qui no vulgui dir **assabentar-se** ni ser criticat pels puristes, té una solució molt fàcil i molt nostra: emprar el verb **saber**: "Ho he **sabut** avui mateix"; "si ton pare ho **sap**, en tindrà un disgust." - A. M. (DM, 22 de juliol).